

ВІСНИК

НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ

ЩОМІСЯЧНИЙ
ЗАГАЛЬНОНАУКОВИЙ ЖУРНАЛ
ЗАСНОВАНИЙ У ЖОВТНІ 1928 р.
КИЇВ

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Головний редактор
А.Г. ЗАГОРОДНІЙ

Заступник
головного редактора,
науковий редактор
О.Н. КУБАЛЬСЬКИЙ

Штатний заступник
головного редактора
О.О. МЕЛЕЖИК

В.Л. БОГДАНОВ
А.Ф. БУЛАТ
В.П. ГОРБУЛІН
М.Т. КАРТЕЛЬ
О.В. КИРИЛЕНКО
С.В. КОМІСАРЕНКО
В.Г. КОШЕЧКО
І.В. КРІВЦУН
Е.М. ЛІБАНОВА
В.М. ЛОКТЄВ
С.І. ПИРОЖКОВ
О.М. ПОНОМАРЕНКО
В.Г. РАДЧЕНКО
О.О. РАФАЛЬСЬКИЙ
Г.А. СКРИПНИК
В.А. СМОЛІЙ
О.М. ХІМІЧ
М.Ф. ШУЛЬГА

12
2023

ЗМІСТ

СТАТТІ ТА ОГЛЯДИ

- Комісаренко С.В., Романюк С.І.** Перемога мРНК-вакцин над пандемією коронавірусу SARS-CoV-2, який викликає захворювання COVID-19, або як синтетична мРНК прослизнула повз вроджений імунний захист клітини (*Нобелівська премія з фізіології або медицини 2023 року*) 3
- Вовк Р.В., Пойда В.П., Лымар В.І.** Фізика зазирнули... в приватне життя електронів (*Нобелівська премія з фізики 2032 року*) 26
- Картель М.Т., Лобанов В.В.** Квантові точки — основа сучасного та майбутнього матеріалознавства (*Нобелівська премія з хімії 2023 року*) 33
- Романова О.В.** Естетика творчості Йона Фоссе: тенденції та традиції (*Нобелівська премія з літератури 2023 року*) 43
- Лібанова Е.М.** Гендерні відмінності на ринку праці: уроки Клаудії Голдін для України (*премія з економіки пам'яті Альфреда Нобеля 2023 року*) 47

ОФІЦІЙНИЙ РОЗДІЛ

- Із зали засідань Президії НАН України (4 жовтня 2023 р.) 61
- Із зали засідань Президії НАН України (18 жовтня 2023 р.) 67

З КАФЕДРИ ПРЕЗИДІЇ НАН УКРАЇНИ

- Мохор В.В.** Цифрова трансформація енергетики як запорука забезпечення її стійкості (*стенограма*

доповіді на засіданні Президії НАН України 4 жовтня 2023 р.) 74

Гудков Д.І. Вплив тривалого радіонуклідного забруднення на водні організми (*стенограма доповіді на засіданні Президії НАН України 4 жовтня 2023 р.*) 80

Дідух Я.П. Про наукові засади розроблення методики оцінювання збитків, завданих воєнними діями природним екосистемам (*за матеріалами доповіді на засіданні Президії НАН України 18 жовтня 2023 р.*) 87

Толстолицька Г.Д. Розроблення та вдосконалення радіаційно стійких конструкційних матеріалів для ядерної енергетики України (*стенограма доповіді на засіданні Президії НАН України 18 жовтня 2023 р.*) 97

ВІТАЄМО

- 80-річчя академіка НАН України М.Я. Співака... 104
- 75-річчя академіка НАН України М.Т. Картеля... 105
- 75-річчя члена-кореспондента НАН України В.П. Семененко 106
- 75-річчя члена-кореспондента НАН України Б.О. Іванова 107
- 75-річчя члена-кореспондента НАН України В.П. Гусиніна 108

Зміст журналу за 2023 р. 109

Показчик авторів за 2023 р. 115